ul. Kochanowskiego 1, 64-800 Chodzież, tel. 67 281 25 35 www.sp3chodziez.pl ;e-mail: szkola.podstawowa3@chodziez.pl

Załącznik do
Zarządzenia nr 34/2026
Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3
im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży
z dnia 27 sierpnia 2026 r.

Strategia działań wychowawczych i interwencyjnych w Szkole Podstawowej nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży

SPIS TREŚCI

I. PROCEDURA WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI/PRAWNYMI OPIEKUNAMI

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB ŻYCIA UCZNIA

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU Z UDZIAŁEM UCZNIA

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIÓW PRZEWLEKLE CHORYCH

V. PROCEDURA POSTEPOWANIA W PRZYPADKU NIEREALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIA

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIÓW KORZYSTAJĄCYCH Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI SŁOWNEJ WŚRÓD UCZNIÓW

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI FIZYCZNEJ WŚRÓD UCZNIÓW

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WNIESIENIA PRZEZ UCZNIA NA TEREN SZKOŁY NIEBEZPIECZNEGO NARZĘDZIA

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY BĄDŹ WYMUSZANIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNISZCZENIA PRZEZ UCZNIA MIENIA NALEŻĄCEGO DO INNEGO UCZNIA

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOŁY PRZEZ UCZNIA

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW LUB PICIA ALKOHOLU PRZEZ UCZNIA

XIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB ŻYCIA UCZNIA W ZWIĄZKU Z ZAŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH (ALKOHOL, NARKOTYKI I INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE)

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA NARKOTYKÓW PRZEZ UCZNIA

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZEŃ UCZNIA

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIA O MYŚLACH SAMOBÓJCZYCH

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA PRÓBY SAMOBÓJCZEJ

XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERZAGROŻEŃ (NADMIERNE KORZYSTANIE Z INTERNETU, CYBERPRZEMOC, CYBERPORNOGRAFIA, SEXTING)

XX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZJAWISKA PEDOFILII (UWODZENIA) W SZKOLE LUB W SIECI

XXI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PROSTYTUCJI LUB INNYCH NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIA W SZKOLE

XXII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO FUNKCJONARIUSZOWI PUBLICZNEMU – NAUCZYCIELOWI

XXIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA CZYNU KARALNEGO

XXIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POŻARU W SZKOLE

XXV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

XXVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

XXVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA PODEJRZANEGO PAKUNKU

XXVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

XXIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH (EPIDEMIA, KATAKLIZM)

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły. Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli

W szkole systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia.

Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- zajęć z wychowawcą,
- zajęć edukacyjnych - zgodnie z obowiązującą podstawą programową,
- współpracy z: Miejskim Ośrodkiem Rozwiazywaniem Problemów Alkoholowych, Powiatową Komendą Policji, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną,
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- imprez sportowych i rekreacyjnych,
- przedstawień poruszających zagadnienia związane z profilaktyką,
- akcji informacyjnych,
- zebrań z rodzicami,
- spotkań indywidualnych i grupowych z pielęgniarką szkolną,
- spotkań indywidualnych i zajęć ze specjalistami szkolnymi,
- spotkań ze specjalistami w zakresie profilaktyki zdrowotnej
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli.

2. Procedury postępowania

CELE PROCEDUR:

Celem wprowadzenia procedur jest zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez usystematyzowanie zasad postępowania w sytuacjach wymagających interwencji.
Procedury dotyczą nauczycieli, specjalistów, rodziców, uczniów oraz pracowników administracyjno – obsługowych.

SPOSÓB PREZENTACJI PROCEDUR:

1. Zapoznanie rodziców z treścią procedur na zebraniach do 30 września każdego roku.
2. Zapoznanie uczniów – na lekcjach wychowawczych do 30 września każdego roku.
3. Opublikowanie zestawu procedur na szkolnej stronie internetowej.
4. Udostępnienie procedur w bibliotece szkolnej lub pokoju nauczycielskim.

EWALUACJA ROZWIĄZAŃ PROCEDURALNYCH:

1. Monitorowanie prawidłowej realizacji procedur.
2. Przeprowadzenie kontroli stanu bezpieczeństwa zgodnie z harmonogramem badań zawartym w Planie nadzoru pedagogicznego.

TRYB WPROWADZANIA ZMIAN:

1. Zgłoszenie uwag zespołowi do spraw opracowywania i aktualizowania procedur szkolnych.
2. Dyskusja nad proponowanymi zmianami w czasie posiedzenia zespołu.
3. Zaopiniowanie naniesionych zmian przez zespoły funkcjonujące w szkole.
4. Zatwierdzenie dokumentu przez Radę Pedagogiczną i wprowadzenie go w życie.

I. PROCEDURA WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI/PRAWNYMI OPIEKUNAMI

1. Miejscem kontaktów rodziców z pracownikami pedagogicznymi jest szkoła.
2. Informacji o dziecku udzielają wyłącznie wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, pielęgniarka szkolna, dyrektor, wicedyrektor szkoły.
3. Terminy spotkań z rodzicami ustalone są w harmonogramie zebrań z rodzicami przedstawionym nauczycielom i rodzicom na początku roku szkolnego.
4. Dyrektor szkoły może zmienić ustalone terminy zebrań w uzasadnionych przypadkach.
5. Spotkania odbywają się w formach:
   - zebrań ogólnych z rodzicami,
   - zebrań ogólnych z rodzicami i zaproszonymi specjalistami,
   - zebrań klasowych z rodzicami,
   - zebrań klasowych z rodzicami w obecności uczniów,
   - indywidualnych konsultacji rodziców z wychowawcami, nauczycielami, specjalistami,
   - innych spotkań wynikających z planu pracy szkoły.
6. Obecność rodzica na zebraniach jest obowiązkowa.
7. Obecność rodziców na zebraniach odnotowywana jest w e-dzienniku.
8. O obowiązkowym spotkaniu z rodzicami wychowawca jest zobowiązany przypomnieć uczniom i rodzicom z co najmniej 3-dniowym wyprzedzeniem. Wychowawca podaje czas i miejsce spotkania.
9. Rodzice mają możliwość dodatkowego kontaktu z pracownikami pedagogicznymi poprzez telefon szkoły lub e-dziennik. Spotkania nieprzewidziane w harmonogramie szkoły muszą zostać wcześniej uzgodnione. Nauczyciele nie udzielają rodzicom informacji w trakcie prowadzenia zajęć, czy też pełnienia dyżurów.
10. W uzasadnionych sytuacjach pracownik pedagogiczny wzywa rodziców poza ustalonymi terminami. Może to zrobić za pomocą telefonu, e-dziennika albo za pośrednictwem sekretariatu szkoły w formie pisemnej.
11. Notatki o temacie rozmowy z rodzicami są zamieszczane w e-dzienniku i/lub dokumentacji pracownika pedagogicznego.
12. Corocznym obowiązkiem wychowawcy klasy w trakcie zebrań klasowych jest zapoznanie rodziców z:
   - Statutem,
   - Programem Wychowawczo-Profilaktycznym,
   - Planem wychowawczym klasy, planem pracy z rodzicami,
   - Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania,
   - kryteriami ocen z zachowania,
   - postępami edukacyjnymi i wychowawczymi uczniów,
   - informacjami bieżącymi dotyczącymi funkcjonowania klasy i szkoły,
   - procedurami przeprowadzania egzaminów zewnętrznych (tylko w przypadku klas ósmych).
13. Wychowawcy co roku przeprowadzają wybory do Rady Oddziałowej.
14. Wychowawca klasy realizuje tematykę szkoleniową dla rodziców zgodnie z rozwojem psychofizycznym uczniów oraz bieżącymi potrzebami klasy.
15. Aktywizowanie i motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą odbywa się poprzez:
   - współpracę przy organizacji imprez klasowych i szkolnych,
   - udział rodziców w różnych formach pracy szkoły (wycieczki, lekcje otwarte, święta, przegląd twórczości uczniowskiej itp.),

- wspólne dbanie o estetykę pomieszczeń klasy,
- pomoc przy wykonywaniu prac na rzecz szkoły, klasy.

16. Nauczyciele i specjaliści zobowiązani są do:
    - uczestnictwa w zaproponowanej przez wychowawcę klasy formie spotkania z rodzicami,
    - obecności w szkole podczas zebrań z rodzicami.
17. Wychowawca sporządza listę obecności, którą podpisują rodzice obecni na zebraniu oraz krótką notatkę z zebrania z rodzicami, którą wpisuje do e-dziennika. Protokół z zebrania sporządzony przez jednego z rodziców obecnego na zebraniu w ciągu tygodnia przekazywany jest dyrekcji.
18. Wszystkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują kolejno do:
    - nauczyciela przedmiotu,
    - wychowawcy klasy,
    - pedagoga szkolnego,
    - dyrektora, a w czasie jego nieobecności do wicedyrektora szkoły,
    - Rady Pedagogicznej,
    - organu nadzorującego szkołę,
    - organu prowadzącego szkołę.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB ŻYCIA UCZNIA

1. W przypadku zaistnienia u ucznia złego samopoczucia lub innych niepokojących objawów o charakterze zdrowotnym nauczyciel zasięga opinii pielęgniarki szkolnej, która w razie potrzeby kontaktuje się z rodzicami i ustala z nimi dalsze postępowanie w sprawie ucznia.
2. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel lub sekretarz kontaktuje się bezpośrednio z rodzicami ucznia i ustala formę powrotu dziecka do domu.
3. Uczeń nie może być zwolniony z lekcji i pozostać bez opieki.
4. W przypadku sytuacji stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia osoba, pod której opieką znajduje się w danym momencie uczeń, podejmuje czynności ratunkowe zgodnie z zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz wyznacza osobę zobowiązaną do powiadomienia służb ratowniczych, rodziców ucznia i dyrektora szkoły. W przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami dyrektor wyznacza pracownika, który sprawuje opiekę nad uczniem do momentu, aż rodzic będzie mógł przejąć opiekę nad uczniem.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU Z UDZIAŁEM UCZNIA

Pracownik, który zauważył lub dowiedział się o wypadku, zobowiązany jest:

1. Udzielić pierwszej pomocy i zapewnić poszkodowanemu opiekę.
2. W razie potrzeby wezwać odpowiednie służby.
3. Wyznaczyć osobę, która powiadomi o wypadku dyrektora.

Dyrektor zobowiązany jest:

1. Wyznaczyć osobę, która zabezpieczy miejsce wypadku do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.
2. Powiadomić pracownika służb BHP.
3. Zatwierdzić protokół powypadkowy do 5 dni od jego sporządzenia.

4. Doręczyć protokół wraz z załącznikami osobie sprawującej opiekę nad poszkodowanym z pouczeniem o sposobie i terminie odwołania do 5 dni od jego zatwierdzenia.
5. Na wniosek zespołu powypadkowego zarządzić zastosowanie środków profilaktycznych do 14 dni od zatwierdzenia protokołu.
6. Omówić na najbliższym posiedzeniu Rady Pedagogicznej okoliczności i przyczyny wypadku oraz zastosowane środki profilaktyczne.

Zespół powypadkowy zobowiązany jest:
1. Przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.
2. Do 14 dni od wypadku sporządzić protokół powypadkowy.

Pracownik BHP zobowiązany jest wpisać wypadek do rejestru wypadków uczniowskich niezwłocznie po zatwierdzeniu protokołu.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIÓW PRZEWLEKLE CHORYCH

1. Wychowawca, powziąwszy informację o tym, że uczeń choruje na choroby przewlekłe, które mogą wymagać nagłej interwencji medycznej (np. cukrzyca, padaczka, astma), podejmuje kontakt z rodzicem celem pozyskania informacji od lekarza na temat właściwego postępowania w przypadku danego dziecka i jego choroby.
2. Wychowawca przekazuje pozyskane informacje Radzie Pedagogicznej.

<u>Ogólne zasady zachowania</u>

Cukrzyca - hipoglikemia

1. W przypadku zauważenia u ucznia z cukrzycą objawów **hipoglikemii** (drżenie rąk, potliwość, bladość, osłabienie, głód, zawroty głowy, senność, rozdrażnienie, problemy z koncentracją), należy podać mu szybko przyswajalny cukier (np. saszetka cukru).
2. Jeżeli jest możliwość zmierzenia poziomu cukru, potwierdzić hipoglikemię. Jeżeli poziom cukru nadal jest niski, podać kolejną porcję cukru.
3. Kontrolować stan ucznia, poinformować rodziców.
4. W przypadku ucznia nieprzytomnego nie należy podawać jedzenia ani picia. Należy natychmiast wezwać pogotowie, poinformować rodziców i dyrekcję. Jeżeli stwierdzono hipoglikemię, uczeń jest nieprzytomny i dysponuje glukagonem, należy go podać domięśniowo.

Cukrzyca - hiperglikemia

1. W przypadku zauważenia u ucznia z cukrzycą objawów **hiperglikemii** (silne pragnienie, częste oddawanie moczu, osłabienie, senność, ból głowy, suchość w ustach, nudności, zapach acetonu z ust), jeśli to możliwe zmierzyć poziom cukru.
2. Poinformować rodzica, wezwać pogotowie.

Padaczka

1. Zachować spokój i zabezpieczyć ucznia przed urazem.

2. Ułożyć ucznia bezpiecznie na boku, poluzować ubranie przy szyi.
3. Nie wkładać nic do ust i nie przytrzymywać na siłę.
4. Kontrolować czas trwania napadu.
5. Poinformować rodziców.
6. Jeżeli napad trwa dłużej niż pięć minut, wezwać pogotowie.
7. Po napadzie zapewnić odpoczynek i opiekę do przyjazdu rodziców.

Astma

1. Zachować spokój i zapewnić uczniowi dostęp do świeżego powietrza.
2. Pomóc uczniowi przyjąć wygodną pozycję siedzącą.
3. Pomóc w użyciu inhalatora zgodnie z zaleceniami rodziców/lekarza.
4. Nie pozostawiać ucznia samego, obserwować oddech i samopoczucie.
5. Powiadomić rodziców oraz pielęgniarkę szkolną i dyrektora.
6. Jeśli duszność się nasila, uczeń ma trudności z mówieniem lub traci przytomność, wezwać pogotowie.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEREALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIA

1. Wychowawca na bieżąco monitoruje frekwencję ucznia, zwracając szczególną uwagę na nieusprawiedliwione nieobecności, powtarzające się spóźnienia oraz nieobecności występujące regularnie w określone dni lub na określonych zajęciach.
2. W przypadku wystąpienia powyższych sygnałów dotyczących frekwencji ucznia wychowawca kontaktuje się z jego rodzicami w celu:
    1) ustalenia przyczyn nieobecności;
    2) przypomnienia o obowiązku zapewnienia dziecku regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne;
    3) ustalenia działań zmierzających do poprawy frekwencji ucznia.
3. W przypadku braku poprawy frekwencji ucznia wychowawca informuje o sytuacji pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego lub psychologa oraz dyrektora szkoły.
4. Pedagog szkolny, pedagog specjalny lub psycholog, we współpracy z wychowawcą, podejmuje działania mające na celu ustalenie przyczyn absencji oraz organizuje, w razie potrzeby, spotkanie z rodzicami ucznia.
5. Jeżeli pomimo podjętych działań nieusprawiedliwione nieobecności ucznia utrzymują się, dyrektor szkoły dokonuje oceny spełniania przez ucznia obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe.
6. Jeżeli zachowanie ucznia, w tym w szczególności uchylanie się od obowiązku szkolnego, może wskazywać na występowanie przejawów demoralizacji, dyrektor szkoły podejmuje działania odpowiednie do okoliczności sprawy na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

   W uzasadnionym przypadku dyrektor szkoły może zawiadomić sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.

   Jeżeli okoliczności sprawy wskazują na zagrożenie dobra dziecka związane w szczególności z jego sytuacją rodzinną, opiekuńczą lub wychowawczą, dyrektor podejmuje działania przewidziane odrębnymi przepisami, w tym może zawiadomić właściwy sąd rodzinny.

7. W przypadku stwierdzenia niespełniania obowiązku szkolnego w rozumieniu art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe dyrektor szkoły, wykonujący obowiązki wierzyciela, podejmuje czynności zmierzające do wszczęcia egzekucji administracyjnej.
8. Przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego dyrektor przesyła zobowiązanemu pisemne upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku szkolnego oraz zagrożenie skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.
9. Upomnienie doręcza się w sposób umożliwiający ustalenie faktu oraz daty jego doręczenia.
10. Jeżeli pomimo doręczenia upomnienia obowiązek szkolny nadal nie jest wykonywany, po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia dyrektor podejmuje czynności zmierzające do wszczęcia egzekucji administracyjnej, w szczególności sporządza tytuł wykonawczy oraz przekazuje go wraz z wymaganymi dokumentami właściwemu organowi egzekucyjnemu, zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
12. W przypadku braku możliwości ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania lub pobytu ucznia albo jego rodziców dyrektor podejmuje czynności zmierzające do ustalenia danych niezbędnych do kontroli spełniania obowiązku szkolnego.
13. Wszystkie istotne działania podejmowane w związku z kontrolą spełniania obowiązku szkolnego oraz działania wobec ucznia i jego rodziców dokumentuje się w dokumentacji szkoły, z zachowaniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych i prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIÓW KORZYSTAJĄCYCH Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania zakazu korzystania z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły przez ucznia, nauczyciel:
   - zwraca uwagę uczniowi i przypomina obowiązujące zasady,
   - informuje ucznia o konsekwencjach dalszego nieprzestrzegania zakazu,
   - odnotowuje zdarzenie w dzienniku elektronicznym w zakładce Uwagi.
2. W przypadku powtarzających się naruszeń:
   - wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem,
   - wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych,
   - wobec ucznia mogą zostać zastosowane środki wychowawcze przewidziane w Statucie.
3. W przypadku wykorzystania urządzenia elektronicznego do działań naruszających bezpieczeństwo, godność lub prawa innych osób (np. cyberprzemoc, publikacja materiałów bez zgody, nagrywanie, hejt):
   - pedagog podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi procedurami bezpieczeństwa,
   - pedagog informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia,
   - w uzasadnionych przypadkach pedagog może zawiadomić odpowiednie instytucje jak sąd/policję.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI SŁOWNEJ WŚRÓD UCZNIÓW

1. Pracownik pedagogiczny będący świadkiem agresji słownej ucznia jest zobowiązany podjąć rozmowę z uczniem na temat jego zachowania. W przypadku, gdy interwencja jest nieskuteczna lub skala zachowania agresywnego wskazuje na konieczność podjęcia dalszych działań, pracownik w zależności od sytuacji informuje wychowawcę i/lub pedagoga.
2. Wychowawca lub pedagog podejmuje rozmowę z uczestnikami zdarzenia, ewentualnie jego świadkami. Stara się zdiagnozować przyczyny zaistniałej sytuacji oraz informuje o konieczności zaprzestania podobnych działań.

Wychowawca lub pedagog podejmuje decyzję o konieczności wprowadzenia kolejnych kroków.

1. Informuje rodziców.
2. Informuje dyrektora szkoły.
3. Nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.
4. Informuje policję lub sąd rodzinny.
5. Podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI FIZYCZNEJ WŚRÓD UCZNIÓW

Pracownik szkoły będący świadkiem agresji fizycznej uczniów jest zobowiązany do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację.

1. Rozdziela uczniów i odizolowuje sprawcę od ofiary.
2. W razie potrzeby stosuje procedurę nr III.
3. W przypadku pracownika niepedagogicznego – przekazuje sprawę nauczycielowi, wychowawcy lub pedagogowi szkoły.
4. W przypadku pracownika pedagogicznego – wstępnie wyjaśnia sytuację i w zależności od jej powagi odnotowuje ją w e-dzienniku i/albo powiadamia wychowawcę lub pedagoga.

Wychowawca lub pedagog zbiera informacje o wydarzeniu od uczestników i świadków oraz w zależności od rodzaju zachowania agresywnego oraz jego konsekwencji podejmuje decyzję o konieczności wprowadzenia kolejnych kroków.

1. Informuje rodziców.
2. Informuje dyrektora szkoły.
3. Nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.
4. Informuje policję lub sąd rodzinny.
5. Podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WNIESIENIA PRZEZ UCZNIA NA TEREN SZKOŁY NIEBEZPIECZNEGO NARZĘDZIA

1. Pracownik, który powziął informację o posiadaniu przez ucznia niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, przekazuje ją pedagogowi, a w przypadku jego nieobecności kolejno pedagogowi specjalnemu lub psychologowi lub wicedyrektorowi szkoły.
2. Pedagog (lub inny ww. pracownik) żąda, aby podejrzewany uczeń oddał niebezpieczny przedmiot, a jeśli nie chce tego zrobić, pokazał zawartość torby oraz kieszeni we własnej odzieży w obecności innej osoby (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma

prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani szkolnej torby ucznia – może to zrobić tylko policja).
3. Jeżeli uczeń odmawia pokazania zawartości torby oraz kieszeni we własnej odzieży, pedagog wzywa rodziców oraz policję.
4. W przypadku, kiedy uczeń ujawnia posiadanie niebezpiecznego narzędzia, pedagog informuje jego rodziców i podejmuje decyzję o konieczności wprowadzenia dalszych kroków:
   - informuje dyrektora szkoły,
   - informuje policję lub sąd rodzinny,
   - nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY BĄDŹ WYMUSZANIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

1. Pracownik, który powziął informację o kradzieży bądź wymuszaniu pieniędzy na terenie szkoły, przekazuje ją pedagogowi, który podejmie próbę wyjaśnienia sytuacji.
2. Pedagog żąda, aby podejrzewany uczeń oddał skradziony przedmiot, a jeśli nie chce tego zrobić, pokazał zawartość torby oraz kieszeni we własnej odzieży w obecności innej osoby (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani szkolnej torby ucznia – może to zrobić tylko policja).
3. Jeżeli uczeń odmawia pokazania zawartości torby oraz kieszeni we własnej odzieży, pedagog wzywa rodziców oraz policję.
4. W przypadku ustalenia sprawcy pedagog informuje jego rodziców i podejmuje decyzję do konieczności wprowadzenia dalszych kroków:
   - informuje dyrektora szkoły,
   - informuje policję lub sąd rodzinny,
   - nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNISZCZENIA PRZEZ UCZNIA MIENIA NALEŻĄCEGO DO INNEGO UCZNIA

1. Pracownik, który powziął informację o zniszczeniu mienia przez ucznia przekazuje ją pedagogowi, który podejmuje próbę wyjaśnienia sytuacji.
2. W przypadku ustalenia sprawcy pedagog informuje jego rodziców i podejmuje decyzję do konieczności wprowadzenia dalszych kroków:
   - informuje dyrektora szkoły,
   - informuje policję lub sąd rodzinny,
   - nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY LUB ZNISZCZENIA MIENIA SZKOŁY PRZEZ UCZNIA

1. Pracownik, który powziął informację o zniszczeniu mienia przez ucznia przekazuje ją pedagogowi, który podejmuje próbę wyjaśnienia sytuacji.
2. W przypadku ustalenia sprawcy pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, podkreślając naganność postępowania i informuje go o przewidywanych konsekwencjach.

3. Pedagog informuje dyrektora o zaistniałej sytuacji.
4. Pedagog wzywa do szkoły rodziców. Przekazuje im zawiadomienie dotyczące wyrządzonej szkody i ustala formę naprawy szkody oraz konsekwencje zgodnie ze Statutem.
5. W przypadku, gdy rodzice odmawiają dobrowolnego naprawienia wyrządzonej szkody dyrektor podejmuje decyzję co do dalszego postępowania.

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW LUB PICIA ALKOHOLU PRZEZ UCZNIA

1. Pracownik, który powziął informację o posiadaniu lub paleniu papierosów/ posiadaniu lub piciu alkoholu przez ucznia przekazuje ją pedagogowi, który podejmuje próbę wyjaśnienia sytuacji.
2. Pedagog żąda, aby podejrzewany uczeń oddał papierosy/alkohol, a jeśli nie chce tego zrobić, pokazał zawartość torby oraz kieszeni we własnej odzieży w obecności innej osoby (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani szkolnej torby ucznia – może to zrobić tylko policja).
3. Jeżeli papieros/alkohol zostanie znaleziony, pedagog zabezpiecza go do momentu przekazania go rodzicom.
4. Pedagog informuje o zaistniałej sytuacji rodziców.
5. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinująco – edukacyjną. W razie potrzeby rozmowa odbywa się w obecności rodziców.
6. Pedagog nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.
7. Pedagog podejmuje decyzję o złożeniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia/o ustanowienie stopnia demoralizacji.

XIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB ŻYCIA UCZNIA W ZWIĄZKU Z ZAŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH (ALKOHOL, NARKOTYKI I INNE ŚRODKI ODURZAJĄCE)

1. W przypadku zaistnienia u ucznia złego samopoczucia lub innych niepokojących objawów o charakterze zdrowotnym w związku z zażyciem substancji psychoaktywnych nauczyciel zasięga opinii pielęgniarki szkolnej, która w razie potrzeby kontaktuje się z rodzicami i ustala z nimi dalsze postępowanie w sprawie ucznia. O zaistniałej sytuacji pielęgniarka informuje pedagoga.
2. W przypadku nieobecności pielęgniarki pracownik, który powziął informację o sytuacji, przekazuje ucznia pod opiekę pedagoga, a w razie jego nieobecności kolejno pedagoga specjalnego lub psychologa lub wicedyrektora szkoły.
3. Pedagog lub inny ww. pracownik pedagogiczny informuje dyrektora oraz wzywa rodziców ucznia i policję.
4. W przypadku sytuacji stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia osoba, pod której opieką znajduje się w danym momencie uczeń, podejmuje czynności ratunkowe zgodnie z zasadami udzielania pierwszej pomocy oraz wyznacza osobę zobowiązaną do powiadomienia służb ratowniczych, rodziców ucznia i dyrektora szkoły. W przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami dyrektor wyznacza pracownika, który sprawuje opiekę nad uczniem do momentu, aż rodzic będzie mógł przejąć opiekę nad uczniem.
5. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinująco – edukacyjną. W razie potrzeby rozmowa odbywa się w obecności rodziców i psychologa.

6. Pedagog podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.
7. Pedagog nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.
8. Pedagog podejmuje decyzję o złożeniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia/o ustanowienie stopnia demoralizacji.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA NARKOTYKÓW PRZEZ UCZNIA

1. Pracownik, który powziął informację o posiadaniu narkotyków przez ucznia przekazuje ją pedagogowi, który podejmuje próbę wyjaśnienia sytuacji.
2. Pedagog żąda, aby podejrzewany uczeń oddał narkotyki, a jeśli nie chce tego zrobić, pokazał zawartość torby oraz kieszeni we własnej odzieży w obecności innej osoby (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani szkolnej torby ucznia – może to zrobić tylko policja).
3. Jeżeli uczeń odmawia pokazania zawartości torby oraz kieszeni we własnej odzieży, pedagog wzywa rodziców oraz policję.
4. Jeżeli narkotyki zostaną znalezione, pedagog informuje dyrektora oraz wzywa rodziców ucznia i policję. Zabezpiecza narkotyki do momentu przyjazdu policji.
5. Jeżeli narkotyki nie zostaną znalezione pedagog informuje dyrektora i rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
6. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinująco – edukacyjną. W razie potrzeby rozmowa odbywa się w obecności rodziców i psychologa.
7. Pedagog podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.
8. Pedagog nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem.
9. Pedagog podejmuje decyzję o złożeniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia/o ustanowienie stopnia demoralizacji.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZEŃ UCZNIA

1. Nauczyciel, który powziął informację o tym, że uczeń dokonał samookaleczeń, w pierwszej kolejności sprawdza bieżący stan dziecka. Jeżeli jego zdrowie lub życie są zagrożone, postępuje zgodnie z procedurą nr II.
2. Nauczyciel, który powziął informację o tym, że uczeń dokonał samookaleczeń lub rozważa ich dokonanie, powiadamia o tym fakcie psychologa szkolnego.
3. Psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem i wstępnie ocenia sytuację.
4. Psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicami i informuje ich o sytuacji oraz ewentualnej konieczności objęcia dziecka pomocą (psychologiczną i/lub psychiatryczną) lub też o konieczności przekazania informacji specjalistom, którzy zajmują się dzieckiem.
5. Psycholog informuje wychowawcę oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
6. W przypadku, gdy rodzice nie podejmują działań koniecznych dla polepszenia stanu psychicznego dziecka psycholog w porozumieniu z dyrektorem informuje o tym fakcie sąd rodzinny.

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIA O MYŚLACH SAMOBÓJCZYCH

1. Nauczyciel, który powziął informację o tym, że uczeń ma myśli samobójcze, powiadamia o tym fakcie psychologa szkolnego.
2. Psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem i wstępnie ocenia sytuację.
3. Psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicami i informuje ich o sytuacji oraz ewentualnej konieczności objęcia dziecka pomocą (psychologiczną i/lub psychiatryczną) lub też o konieczności przekazania informacji specjalistom, którzy zajmują się dzieckiem.
4. Psycholog informuje wychowawcę oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
5. W przypadku, gdy rodzice nie podejmują działań koniecznych dla polepszenia stanu psychicznego dziecka psycholog w porozumieniu z dyrektorem informuje o tym fakcie sąd rodzinny.

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA PRÓBY SAMOBÓJCZEJ

1. Jeżeli próba samobójcza ucznia ma miejsce na terenie szkoły, pracownik, który powziął o niej informację, w pierwszej kolejności ocenia bieżący stan dziecka. Jeżeli jego zdrowie lub życie są zagrożone, postępuje zgodnie z procedurą nr II.
2. Jeżeli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, nauczyciel, który poweźmie o niej informację, powiadamia o tym fakcie psychologa.
3. Psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicami i informuje ich o sytuacji oraz ewentualnej konieczności objęcia dziecka pomocą psychologiczną i/lub psychiatryczną.
4. Psycholog informuje wychowawcę oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
5. W przypadku, gdy rodzice nie podejmują działań koniecznych dla polepszenia stanu psychicznego dziecka, psycholog w porozumieniu z dyrektorem informuje o tym fakcie sąd rodzinny.
6. Psycholog ocenia wpływ sytuacji próby samobójczej na innych uczniów. W razie potrzeby podejmuje działania o charakterze profilaktycznym nakierowane na odpowiednią grupę uczniów.
7. Po powrocie ucznia do szkoły psycholog rozmawia z rodzicami na temat stanu dziecko, opieki psychologicznej/psychiatrycznej, którą dziecko jest objęte oraz ewentualnej konieczności wsparcia na terenie szkoły.

XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERZAGROŻEŃ (NADMIERNE KORZYSTANIE Z INTERNETU, CYBERPRZEMOC, CYBERPORNOGRAFIA, SEXTING)

1. Nauczyciel który powziął informację o tym, że uczeń jest ofiarą lub sprawcą w obszarze cyberzagrożeń, przekazuje ją pedagogowi lub psychologowi.
2. Pedagog lub psycholog ustala uczestników i okoliczności zdarzenia, ocenia skalę problemu, informuje rodziców sprawcy oraz ofiary, wychowawcę, a także dyrektora szkoły, zabezpiecza dowody, podejmuje decyzję odnośnie do poinformowania policji/sądu rodzinnego.
3. Pedagog lub psycholog nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem na sprawcę.

4. Pedagog lub psycholog podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.

XX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZJAWISKA PEDOFILII (UWODZENIA) W SZKOLE LUB W SIECI

1. Pracownik szkoły po stwierdzeniu zagrożenia natychmiast powiadamia dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego, którzy bezzwłocznie podejmują działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.
2. W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów (również w sieci), należy bezzwłocznie powiadomić policję.
3. Dyrektor szkoły przekazuje wszystkim pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu.
4. Wychowawcy oraz pedagog/psycholog szkolny podejmują działania profilaktyczne skierowane do uczniów w celu omówienia potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazywania pracownikom szkoły informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie.
5. W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, należy bezzwłocznie powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz policję w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy.
6. Przeprowadzenie przez pedagoga/psychologa szkolnego indywidualnej rozmowy z uczniem – omówienie w obecności rodziców przyczyn i okoliczności zdarzenia.
7. Ustalenie przez dyrektora, w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia oraz pedagogiem/psychologiem szkolnym, dalszych działań mających na celu zapewnienie uczniowi właściwej opieki.

XXI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PROSTYTUCJI LUB INNYCH NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIA W SZKOLE

1. Nauczyciel lub inny pracownik, który powziął informacje o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności noszących znamiona prostytucji lub dopuszczał się innych niepokojących zachowań seksualnych powiadamia o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
2. W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się lub inne niepokojące zachowania seksualne, wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców/opiekunów prawnych – bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad jego zachowaniem (w toku interwencji profilaktycznej ewentualne skierowanie do specjalistycznej placówki i udział ucznia w programie terapeutycznym).
4. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, pisemne powiadomienie przez dyrektora szkoły o zaistniałej

sytuacji sądu rodzinnego lub policji (dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji).

5. Ustalenie przez dyrektora szkoły, w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami dalszych działań z udziałem psychologa w celu zapewnienia opieki uczniowi, który świadomie lub nie dopuścił się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się lub inne niepokojące zachowania seksualne.

XXII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO FUNKCJONARIUSZOWI PUBLICZNEMU – NAUCZYCIELOWI

1. Nauczyciel, który padł ofiarą przemocy ze strony ucznia, informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora oraz podejmuje decyzję o zgłoszeniu sytuacji na policję.
2. Dyrektor w porozumieniu z pedagogiem nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem oraz informuje rodziców ucznia.
3. Pedagog podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.
4. Pedagog podejmuje decyzję o złożeniu wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia/o ustanowienie stopnia demoralizacji.

XXIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA CZYNU KARALNEGO

1. Osoba, która była świadkiem popełnienia czynu karalnego lub dostrzegła zagrożenie, zobowiązana jest do powiadomienia dyrektora szkoły oraz udzielenia ofierze pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź udzielenie pomocy poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. W przypadku, gdy sprawcą jest małoletni/niepełnoletni uczeń danej szkoły przebywający na jej terenie, wyznaczone przez dyrektora osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu pod opiekę.
4. Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców/opiekunów prawnych zarówno sprawcy jak i ofiary czynu karalnego.
5. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy sprawca jest pełnoletni bądź nie jest uczniem szkoły. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.
6. Dyrektor szkoły nie ma prawa przeprowadzać czynności zarezerwowanych dla policji (np. przesłuchiwania, przeszukiwania).
7. Ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.
5. Pedagog lub psycholog nakłada konsekwencje zgodnie ze Statutem na sprawcę.
6. Pedagog lub psycholog podejmuje działania mające na celu zmniejszenie następstw negatywnych sytuacji dla uczestników zdarzenia oraz zapobieganie podobnym incydentom w przyszłości.

XXIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POŻARU W SZKOLE

1. Pracownik lub nauczyciel, który zauważy pożar albo zadymienie, natychmiast informuje dyrektora szkoły oraz osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.
2. Dyrektor szkoły ogłasza alarm, powiadamia odpowiednie służby i podejmuje decyzję o ewakuacji.
3. Nauczyciele organizują ewakuację uczniów zgodnie z planem ewakuacji. Przed opuszczeniem sal lekcyjnych nauczyciele zamykają okna i odłączają sprzęt od prądu. Drzwi należy zostawić zamknięte, ale nie zakluczone. Klucz powinien zostać w zamku.
4. Nauczyciele odpowiedzialni za uczniów wymagających wsparcia zapewniają im pomoc podczas opuszczania budynku.
5. Po dotarciu do miejsca zbiórki nauczyciele sprawdzają obecność uczniów i przekazują informacje osobie kierującej akcją.

XXV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

Postępowanie nauczyciela w przypadku wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywnego strzelca:

1. **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz** (zabarykaduj się) – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia.
2. **Wycisz i uspokój uczniów** – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą przyciągnąć uwagę i sprowokować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
3. **Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy** – zwróć szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
4. **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
5. **Poinformuj policję, wysyłając informację tekstową SMS o zaistniałej sytuacji** – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędne jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
6. **Zasłoń okno, zgaś światło** – należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwowanie osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz budynku.
7. **Nie przemieszczaj się** – przemieszczanie się powoduje hałas lub powstanie cienia, który może zostać zauważony przez napastników.
8. **Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi** – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
9. **Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze** – z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu przebijają drzwi i mogą zranić osoby znajdujące się wewnątrz.
10. **Jeżeli usłyszysz strzały, nie krzycz** – napastnicy, oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się, czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.

11. **Nie otwieraj nikomu drzwi** – interweniujące oddziały policji w razie takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne (np. dyrektora) do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
12. **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** – celem aktywnego strzelca jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

Postepowanie nauczyciela w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** – wszelkie próby oporu mogą sprowokować napastnika do impulsywnych zachowań lub zostać uznane za akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
2. **Nie udawaj bohatera** – osoby stawiające opór napastnikom giną pierwsze.
3. **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon** – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
4. **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia** – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
5. **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** – patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
6. **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** – odwracanie plecami może zostać uznane za akt agresji bądź lekceważenia, wywołuje złość lub niepokój napastnika.
7. **Nie zwracaj na siebie uwagi** – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
8. **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
9. **Nie oszukuj terrorysty** – oszustwo może zostać uznane za brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
10. **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu** – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich upodmiotowienie, co może spowodować łagodniejsze ich traktowanie przez zamachowców.
11. **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie może być nietypowe.
12. **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** – każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.
13. **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty, zapytaj o możliwość np. napicia się wody** – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będzie można napić się czy zjeść posiłek.

Postępowanie nauczyciela w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów, bo możesz zostać uznany za terrorystę** – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
2. **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowana jako utrudnianie działania służb lub nawet uznana za akt agresji.
3. **Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi, najlepiej na wysokości głowy** – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.
4. **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.

5. **Odpowiadaj konkretnie na pytania policjantów** – nie zmyślaj, jeśli czegoś nie wiesz lub nie pamiętasz, powiedz to wyraźnie; służby interwencyjne potrzebują faktów, żeby uratować ludzkie życie.
6. **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.
7. **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** – wszelkie samowolne działania mogą utrudnić akcję ratunkową.
8. **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
9. **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku.
10. **Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku** – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
11. **Nie zatrzymuj się w celu zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

XXVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Czynności pracownika oświaty po otrzymaniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów** – uzyskane informacje mogą być istotne dla policji w celu identyfikacji sprawcy zagrożenia.
2. **Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje** – w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.
3. **Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie działań** – może ona zarządzić ewakuację szkoły.
4. **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** – ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę wszystkich osób przebywających w szkole przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
5. **Nie używaj telefonu komórkowego** – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
6. **Wychodząc z sali, sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia** – stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
7. **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** – w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. **W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** – szybkie sprawdzenie obecności dzieci i młodzieży oraz pracowników ułatwi zakończenie ewakuacji szkoły.
9. **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru ich dzieci i drodze dojazdu** – informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

XXVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA PODEJRZANEGO PAKUNKU

Podejrzanym pakunkiem nazywamy przedmiot mogący zawierać ładunek wybuchowy lub nieznaną substancję.

Działania nauczyciela lub innego pracownika w przypadku podejrzenia, że w szkole znajduje się ładunek wybuchowy:

1. **Odizoluj miejsce zlokalizowania podejrzanego pakunku** – należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
2. **Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku** – ładunek wybuchowy może eksplodować w trakcie próby manipulowania nim.
3. **Okryj podejrzany pakunek w razie stwierdzenia, że wydobywa się z niego inna substancja (tylko jeżeli czas na to pozwala)** – okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć jej rozprzestrzenianie się.
4. **Poinformuj o zauważeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury** – osoba ta może zarządzić ewakuację uczniów i wszystkich pracowników szkoły.
5. **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** – ewakuacja musi zostać rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę uczniów i wszystkich pracowników szkoły przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
6. **Nie używaj telefonu komórkowego** – fale emitowane przez telefon komórkowy mogą zainicjować eksplozję ładunku.
7. **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** – w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. **W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i pracowników szkoły i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** – szybkie sprawdzenie obecności ułatwi zakończenie ewakuacji szkoły.
9. **Jeśli jest to możliwe, poinformuj rodziców o miejscu odbioru ich dzieci i drodze dojazdu do szkoły** – informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

XXVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

A. Skażenie otoczenia szkoły (np. pożar sąsiadującego ze szkołą magazynu z oponami lub środkami chemicznymi) – należy uciec do budynku, zamknąć okna.

Należy wówczas:

1. **Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.**
2. **Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby** – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
3. **W budynku szkoły zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.**
4. **W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i „odtrutki”** – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do przemywania skóry.

5. **Przygotować wilgotne tampony, np. z gazy, do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń** – częsta zmiana kompresu/gazy lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji przez osobę, która ją wdycha.
6. **Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz czynności wymagających dużego wysiłku.**
7. **Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, nie przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.**
8. **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

B. Wewnętrzne skażenie budynku szkoły – należy ewakuować osoby przebywające w szkole, otwierając okna wszędzie, gdzie jest to możliwe, żeby wymusić cyrkulację powietrza. (Substancje toksyczne, np. gazy, mogą być lżejsze od powietrza (amoniak, chlor) lub cięższe od powietrza – np. tlenek węgla, azot).

Należy wówczas:
1. **Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające wewnątrz ewakuować z budynku szkoły.**
2. **Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby** – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
3. **W budynku szkoły otworzyć okna, drzwi, otwory wentylacyjne, włączyć klimatyzację.**
4. **W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i „odtrutki"** – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do przemywania skóry.
5. **Przygotować wilgotne tampony, np. z gazy, do ochrony dróg oddechowych** – częsta zmiana kompresu/gazy lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji osobę, która ją wdycha.
6. **Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz czynności wymagających dużego wysiłku.**
7. **Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wchodzić do pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.**
8. **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

C. Sytuacja, w której szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie wykryto natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

Należy wówczas:
1. **Powstrzymać się od dotykania i wąchania podejrzanych przedmiotów, sprzątania proszku, ścierania cieczy.**
2. **Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem.**
3. **Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.**
4. **Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto obecność podejrzanej substancji i uniemożliwić dostęp do niego.**
5. **Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole** – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
6. **Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i skierować je w rejon**

ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru – rejonów ewakuacji powinno być kilka i powinny znajdować się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru w czasie przedmiotowego zagrożenia; rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń.

7. **Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby** – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
8. **Jeśli miał miejsce kontakt z substancją: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją, i włożyć je do plastikowego worka.**
9. **Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić papierosów do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb** – policji, straży pożarnej, wyspecjalizowanej jednostki zwalczania skażeń i zakażeń.
10. **Sporządzić listę osób (imię, nazwisko), które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej; listę przekazać policji.**
11. **W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i „odtrutki"** – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do przemywania skóry.
12. **Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń** – częsta zmiana kompresu/gazy lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
13. **Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia papierosów oraz prac wymagających dużego wysiłku.**
14. **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

D. Sytuacja, w której szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie wykryto późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.

Należy wówczas:

1. **Powstrzymać się od dotykania i wąchania podejrzanych przedmiotów, sprzątania proszku, ścierania cieczy.**
2. **Powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe** – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
3. **Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się.**
4. **Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto obecność podejrzanej substancji i uniemożliwić dostęp do niego.**
5. **Ogłosić alarm i ewakuować do wnętrza szkoły wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły.**
6. **Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby** – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
7. **Zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia, przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.**
8. **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi**.

XXIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA SYTUACJI NADZWYCZAJNYCH (EPIDEMIA, KATAKLIZM)

1. Dyrektor szkoły monitoruje komunikaty i wytyczne właściwych organów.
2. Dyrektor wdraża działania organizacyjne wynikające z otrzymanych zaleceń.
3. Nauczyciele przekazują uczniom zasady bezpieczeństwa i nadzorują ich przestrzeganie.
4. Pracownicy szkoły realizują zadania wynikające z poleceń dyrektora.
5. Dyrektor informuje rodziców, uczniów i pracowników o zmianach w organizacji pracy szkoły.